

INFORMA YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ DERGİSİ

HAKEMLİ DERGİ

YIL: 1 SAYI: 2 CİLT: 1 / **ARALIK 2014**

YILDA İKİ DEFA ÇIKAR

YAZILIM TİCARET
LİMİTED ŞİRKETİ

| SAYI: 2

INFORMA YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ DERGİSİ

Leges Yazılım Tic. Ltd. Şti. adına Sahibi ve Sorumlu Müdür
Ömer Faruk KAHRAMAN

Genel Yayın Yönetmeni
Yrd. Doç. Dr. Deniz HERAND
Yrd. Doç. Dr. Filiz GÜRDER

Yayın Danışmanı
Öğr. Gör. Murat GÜNSUR

Yıl : 1

Sayı : 2

ISSN 2148-4503

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın

6 Ayda bir yayınlanır.

Basıldığı Yer: Yıldız Matbaacılık ve Baskı Sistemleri
Ziya Gökalp Mah.42/4 Sok.No:18/2 Zeytinburnu - İSTANBUL - TÜRKİYE
Tel.: 0212 558 01 05 — 416 09 39

Yönetim Yeri:
Sümer mah. 29/5 sok. No:2 Nur Apt. K: 4 D:11 Zeytinburnu-İstanbul-TÜRKİYE
Tel: 0212 547 60 80 Fax: 0212 547 60 82
www.legeshukukdergisi.net • e-posta: leges@leges.com.tr

Kapak Tasarım : Leges Graf
Dizgi - Tasarım : Leges Graf
Düzeltilen : Leges Yazılım

Copright 2010 - Bu derginin tüm yayın hakları Leges Yazılım Tic. Ltd. Şti.'ye aittir.
Her hakkı saklıdır. Alıntılarda kaynak göstermek zorunludur.

YILLIK ABONELİK BEDELİ (2 SAYI): PEŞİN 60 TL

ARALIK 2014 |

İÇİNDEKİLER

- ❑ **YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ MÜFREDATININ KARAKTERİ VE GELECEĞİ**
Mehmet GENÇER
İstanbul Bilgi Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü 9
- ❑ **İNŞAAT SEKTÖRÜNDE YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİNİN YAYGINLAŞMASINI ENGELLEYEN FAKTÖRLER VE SİVAS İLİNDE BİR UYGULAMA**
Doç. Dr. Hasan TAĞRAF
Doç. Dr. Oğuz KAYNAR
Ş. Mustafa KAYA..... 24
- ❑ **AĞ BİLİMİ YAKLAŞIMI VE ÇEVİRİMİÇİ ETKİLEŞİMLİ SAĞLIK PLATFORMUNUN BİR ÖRNEK OLARAK İNCELENMESİ**
Mehmet N. AYDIN
Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Kadir Has Üniv., İstanbul
Ziya N. PERDAHÇI
Enformatik Bölümü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniv., İstanbul..... 60
- ❑ **THE USE OF REMOTE SENSING TECHNOLOGY in ARCHEOLOGY**
Doç. Dr. Mutlu ERBAY,
Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi 81

YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ MÜFREDATININ KARAKTERİ VE GELECEĞİ

Mehmet Gençer

mgencer@bilgi.edu.tr

İstanbul Bilgi Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Abstract

As the industry demand for MIS professionals increases, the field's character keeps changing as well. In this study we first review how the field's character differentiates itself and how this was reflected into the education curricula. In addition we summarize the discrepancies between the industry's demands and the existing curricula and point out general recommendations for upgrading them. Among the basic subject areas of such upgrade are project management skills that are specific to IT procurement and business analytics skills. More generally MIS field needs to cultivate a critical perspective on work organization and highlight its emancipatory promises. In the light of those general recommendations, we demonstrate evaluation of an example curriculum as a representation of the current status quo.

Özet

Sanayinin YBS profesyonellerine talebi giderek artarken alanın karakteri de değişmektedir. Bu çalışmada öncelikle ilgili literatürde alan karakterinin nasıl ayrıştığı ve bunun müfredatlarla nasıl ilişkilendirildiği incelenmektedir. Ayrıca sanayinin güncel beklentilerinin varolan müfredatlardaki hangi açılara işaret ettiği incelenmekte ve müfredatların güncellenmesi

için genel öneriler ortaya konulmaktadır. Temel güncelleme alanları arasında bilişim tedarikine özgü proje yönetimi becerileri ve iş analitiği becerileri öne çıkmaktadır. Daha genel düzeyde YBS alanı iş organizasyonlarına eleştirel bir bakış geliştirmeli ve işleyişi dönüştürme vaadini ön plana çıkartmalıdır. Geliştirilen öneriler ışığında varolan müfredatların durumu bir örnek müfredatın değerlendirilmesi ile sergilenmektedir.

1. Giriş

Türkiye'deki üniversite bölümlerinin tam bir listesini içeren ÖSYM kontenjan kılavuzundaⁱ Yönetim Bilişim Sistemleri (YBS) programlarını incelediğinizde bu alanla ilgili kayda değer bir konumlanma karışıklığı göze çarpar. YBS lisans ve önlisans programlarının önemli bir kısmı 'İşletme' veya 'İktisadi ve İdari Bilimler' fakültelerinde yer almakla beraber istisna sayılamayacak sayıda da bundan farklı konumlandırmalar görülür. YBS programları - diğerlerinin yanında - 'Mühendislik' ve 'Fen-Edebiyat' fakültelerinin altında da yer almaktadır.

Konumlandırmadaki bu belirsizlik ülkemize özgü de değildir. Alan müfredatı ile ilgili bir arama yaparsanızⁱⁱ temel müfredat standardının bir bilgisayar bilimleri meslek örgütü olan ACM (Association of Computing Machinery) tarafından yayınlandığı görülür. Ortaya çıkışının üzerinden geçen onyıllar içerisinde YBS'yi gerek profesyonel ve gerekse akademik alan olarak tanımlayan şey hem bilgi ve iletişim teknolojilerini hem de işletme alanını birarada bilme gereksinimi olmuştur. Wade ve Hulland'ın (2004) ifadesiyle "bilişim sistemleri alanı zengin kuramsal ve kavramsal temellere uzanan bir kanaviçe"ye dönüşmüştür.

Bu "zengin" ama karmaşık arkaplan alanın gerek dışında gerek içinde sorgulanmaktadır (Straub 2012). Burada YBS alanını teorik bütünlük açısından etraflıca sorgulama niyetinde değiliz. Onun yerine YBS eğitiminde uygulanacak müfredatı ele alacağız. Bunu yaparken özellikle de bu alandaki yetişmiş işgücü ihtiyacının geleceği ile ilgili bazı işaretleri gözününe alarak pragmatik bir değerlendirme yapmayı hedefledik.

Bu değerlendirmekle yaklaşımımızın iki eksenini bulunuyor. Bunlardan birincisi YBS alanının karakteriyle ilgili belirsizlik gibi görünen durumun tam aksine bu alanın temel karakteri olduğunun kabulüdür. Bir YBS uzmanı bilişim teknolojilerinin güncel olanaklarını kullanarak, hizmet verdiği organizasyonun işleyişine ve işletmenin yönetimine katkıda bulunur. Öyle ki bu katkı bilişim teknolojilerinin dışında olanaklarla ya mümkün değildir ya da ekonomik değildir. Yaklaşımımızın ikinci eksenini ise BS uzmanlığının iş organizasyonu ve yönetim pratiğinin içerisinde sadece tepki veren değil etki eden bir rolü üstlenmesi gerektiğidir. Öyle ki YBS pratiğı sadece organizasyonel sorunları bilişimle çözmeyi değil iş organizasyonunu dönüştürmeyi vaadedebilmelidir.

Bu çerçevede yaptığımız değerlendirme YBS müfredatında ihtiyaç duyulan güncel değişikliklerin neler olduğunu ele almaktadır ve değişiklik konusu olan temel alanları tespit etmektedir. Ayrıca varolan müfredatların bu güncel ihtiyaçlar karşısındaki durumunu bir örnek üzerinde inceledik. Benzer değerlendirmelerle karşılaştırılabileceğı umuduyla bu incelemede kullanılan değerlendirme yöntemi de detaylı olarak paylaşılmıştır.

2. YBS pratiğinin karakteri ve geleceğı

YBS'nin akademik ve profesyonel bir alan olarak ortaya çıkışından bu yana geçen zaman içerisinde YBS uzmanlarına yöneltilen temel ve 'tanımlayıcı' beklenti hem bilgi ve iletişim teknolojileri alanını hem de işletme alanını bilmeleri olmuştur. Bu çifte karakter yüzündendir ki YBS bölümleri hem işletme hem de mühendislik fakültelerinde bulunabilirler. Yine de bir YBS profesyonelinin sorunlara işletmecilik açısından bakması, ama diğer taraftan (bilgi ve iletişim teknolojileri) çözüm 'getirmesi' beklendiğinden olsa gerek ki YBS programları çoğunlukla işletme veya iktisadi ve idari bilimler fakültelerinde konumlanmıştır.

Geçmişinde 'işletme' tarafının bu şekilde ağır basmasına rağmen bu geçmişten çıkartılabilecek en önemli ders YBS'nin temel karakterinin, başka bir deyişle 'öz'ünün iki disiplin arasında kurduğı köprüde olma-

sıdır. Akademik literatürde bolca tartışılan kimlik sorunu temel olarak bu şekilde özetlenebilir (örn. Gefen ve diğ. 2011).

İşletmelerin YBS profesyonellerine olan talebi sayıca artmaktadır (Gallagher ve diğ. 2013). İşgücü talebindeki beklenti yukarıda bahsettiğimiz mesleki karakter çevresinde olmakla beraber talepte bir çeşitlilik artışı vardır. YBS mezunlarını bekleyen iş ortamları, kariyer çizgileri, ve sorumluluklar geçmişten farklıdır, ve bu sorumluluklarda kayda değer bir çeşitlenme trendi görülmektedir. Geçmişle olan farklılıkların detaylarına geçmeden önce şunu söyleyelim ki üniversitelerin YBS programları bu artan çeşitlilik karşısında konu ve beceri kapsamalarını genişletmek, ama aynı anda da temel karakterlerini korumak gibi zor bir işle karşı karşıyalar.

2.1. Değişen kariyerler ve müfredat sorunu

Sanayinin YBS profesyonellerinden beklentilerini karşılamak için YBS müfredatları ne şekilde değişmelidir? Bu soruyu yanıtlamak için önce bu beklentilere daha yakından bakmak gerekiyor.

Sanayinin yüksek teknoloji işgücü talebine dair projeksiyonlar YBS uzmanları için de artan bir talebe işaret ediyor (Downey ve diğ. 2008; Ehie 2002). Öte yandan küresel ölçekte YBS eğitime olan talep sanayinin talebini karşılayacak gibi gözüküyor. Bunun temel sebebi YBS programlarının öğrencileri sanayinin güncel ihtiyaçlarına uygun bir şekilde yetiştiremediğine dair hissiyat olarak görülmektedir (Badua ve diğ. 2010). Bizim de eğitimci olarak gözlemimiz öğrencilerin kayda değer oranda YBS diplomasına alternatif olarak teknik bir bölüm, örneğin bilgisayar mühendisliği ile işletme yandalını birleştirme türü kombinasyonlar değerlendirdikleri yönündedir. Bu değerlendirmenin nedeni YBS uzmanlığına olan taleple değil, YBS programlarının bu pozisyonlarda başarılı olmak için gerekenleri kazandırıp kazandırmadığı ile ilgili kaygıda yatıyor görünmektedir.

YBS müfredatlarının güncel gözükmemesinin bazı temel sebepleri şunlardır:

YBS uzmanlarıyla ilgili “problemi çözmek için gereken bilgisayar

programını yazar” beklentisi yerine “problemi çözmek için gerekenleri tedarik eder ve entegre eder” beklentisi gelmiştir. Ancak bunu yaparken bir yandan da program yazma ve “eksik parçaları kodlama” becerisinden de vazgeçilmemektedir (Downey ve diğ. 2008; Ehie 2002). Dolayısıyla, bir yandan programlama ve veritabanı tasarımı gibi konular (yani “eksik parçaları kodlama”) yerli yerinde kalırken müfredatlara bir yandan da tedarik ile ilişkili beceriler, iş iletişimi ve proje yönetimi becerilerinin ilave edilmesi gerekmektedir.

YBS uzmanlarının verileri güvenli saklamaktan öte bunları iş analitiği yöntem ve araçlarıyla işleyerek katma değer yaratmaları beklenmektedir. Akademide “veri bilimi” (“data science”), iş dünyasında ise “büyük veri” (“big data”) adıyla anılan bu güncel talep zaten temel bir beceri olan istatistik yöntemlerinin infografi ile harmanlanmasını ve bilgi teknolojileri ile birleştirilmesini gerektirmektedir. Kanaatimiz odur ki bu durum yeni bir “köprü” ihtiyacına işaret etmektedir. Şu an itibarıyla bu yeni köprü YBS uzmanlarının sorumluluk alanında bulunmakla beraber farklı bir uzmanlık veya alt-uzmanlığa dönüşmesi de (en azından belirli işletme ölçekleri için) muhtemel görünmektedir.

YBS uzmanları geçmişten beri geleneksel olarak daha çok büyük iş organizasyonlarında çalışmışlardır. Oysa günümüzde işgücü talebinin çoğu küçük işletmelerden gelmektedir (Gefen et al 2011).

İşgücü talebinin kaynağı olan işletmelerin küçük ölçekli olmasına rağmen, bu işletmeler çoklukla küresel işletmelerdir. Bu yüzden de çalıştırdıkları uzmanlardan küresel ölçekte, dağıtık (“distributed”) bilişim sistemlerini hem tasarlama ve hem de gerçekleştirme becerisi beklenmektedirler (Topi et al. 2010). Dolayısıyla İnternet iletişimi, bunun güvenliği, entegrasyonu, ve performansı YBS uzmanlığı için önemli bilgi alanları haline gelmektedir.

YBS mezunlarının bir yandan yeni, teknik olmayan beceriler edinmeleri bekleniyor (örn. Tedarik süreci, sistem yaşam-döngüsü yönetimi, vb.) ,ama aynı zamanda varolan teknik becerilerini kaybetmemeleri isteniyor (programlama, veritabanı tasarımı, donanım ve bilgisayar ağları bilgisi,

vb.). Bu durumda müfredatlarda yapılacak değişiklikler (1) müfredatın her iki ayağını da biraz sadeleştirilmesi, ve (2) bir yandan müfredatın kapsamını genişletirken diğer yanda konuların derinliğinden verilecek ödünlere (sanayinin ihtiyaçlarını hala karşılayabilmek adına) hangi alanlardan ve ne kadar verileceğine dikkat edilmesini gerektiriyor.

Böyle bir revizyona girilirken öncelikle varolan tavsiye müfredatları esas almakta yarar var. Tablo 1’de ACM’in 2010 tarihli tavsiye müfredatı gösterilmektedir. Bunun dışına ilgili literatürde bazı tekil örneklerin tasarım süreçleri ve sanayi beklentilerini nasıl karşıladığı incelenmiştir (örn Stevens et al. 2011).

Tablo 1: ACM’in ‘Bilişim Sistemleri’ alanı için önerdiği ders müfredatındaki konu alanları ve örnek seçmeli ders seti (Topi et al. 2010)

Konu alanları:

1. Örgütsel süreçlerin iyileştirilmesi
2. Teknolojik yeniliklerin yarattığı fırsatların değerlendirilmesi
3. Bilişim gereksinimlerinin anlaşılması ve karşılanması.
4. Kurumsal mimarilerin tasarlanması ve yönetimi
5. Çözüm ve kaynak alternatiflerinin tespit edilmesi ve değerlendirilmesi
6. Verilerin ve altyapının sağlamlığı ve korunması
7. BT risklerinin anlaşılması, yönetimi, ve kontrolü

Zorunlu dersler:

1. Bilişim sistemlerinin temelleri
2. Veri ve bilgi yönetimi
3. Kurumsal mimari
4. BT altyapısı
5. Bilgi sistemleri proje yönetimi

6. Sistem analizi ve tasarımı
7. Bilgi sistemleri stratejisi, yönetimi ve tedarigi

Örnek seçmeli ders seti:

1. Uygulama geliştirme
2. İş süreçleri yönetimi
3. Kurumsal sistemler
4. İnsan-bilgisayar etkileşimine giriş
5. BT denetimi ve kontrolü
6. Bilgi sistemleri yenilikçiliği ve yeni teknolojiler
7. BT güvenliği ve risk yönetimi
8. Sosyal enformatik

2.2. YBS’de Eleştirelilik ihtiyacı

Türkiye’deki işletme okullarının geleneği düşünüldüğünde eleştirel yaklaşımlar bir lüks gibi görünebilir (Sargut 2009, Gençer ve Oba 2015). Ancak eleştirel boyutun YBS alanının geleceği için “yaşamsal” olduğunu düşünüyoruz. Bunun temel sebebi yine YBS alanının kimlik sorunuyla ilgilidir. YBS uzmanı iş organizasyonu içerisinde gerek olduğunda başvuru alan ve talebi karşılayan, başka bir deyişle ihtiyaca cevap veren bir rolde midir yoksa ihtiyaçları tespit eden, proaktif bir rolde midir?

YBS programları çoğunlukla idari bilimler okullarında yer almakla beraber, özellikle de karakterindeki teknik alanların etkisiyle ihtiyaca cevap veren, “takipçi” bir pratiğe meyletmektedir. YBS uzmanının işletmedeki rolü önüne koyulan problemi “verimlilik” odaklı olarak çözmesi temel beklenti olarak görülmektedir.

Günümüzde her türden pazarın değişkenliğinin arttığı bir dönemde yenilikçilik en önemli rekabet alanlarından biri haline gelmektedir. Ne var ki “takipçi” karakter YBS alanını bu konuda önemli ölçüde sınırlamak ile

eşanlıdır. YBS bu haliyle ancak bir işletmede varolan süreçlerin ve işleyişin “pekiştirilmesi”ne katkıda bulunabilir.

YBS alanındaki eleştirel akademik yazına özgü olan ve “pekiştirme yerine özgürleştirme” olarak özetleyebileceğimiz yaklaşımın (örn. Myers ve Klein 2011) bu konuda önemli bir çıkış sağladığını düşünüyoruz. Yenilikçilik ve adaptasyonun doğası işletme yönetimi ile ilgili en temel alanlarda bir “açıklık” ihtiyacı olarak kendisini göstermektedir (Whittington ve diğ. 2011). İş organizasyonundaki bireylerin, üstelik te küresel ölçekte, yenilik süreçlerine katılımı ve işbirliği elbette ki yönetim bilişim sistemleriyle ciddi şekilde etkileşecektir. Bu meyanda YBS pratiğinin iş organizasyonlarına sadece sorunlara tepki vermekle sınırlı kalması son derece kaçınılmaz bir durumdur. Bunun yerine bilişim teknolojisinde gelişen imkanları süreçlerin ve organizasyonel yapının dönüşümü konusunda proaktif ve girişimci bir profesyonel ruhla uygulaması bu mesleğin karakterinde önemli bir unsur haline gelme potansiyeli taşımaktadır. Doğal olarak bu perspektif eğitim müfredatı için de önem taşıyacaktır.

3. Örnek müfredat değerlendirmesi

Bu bölümde yukarıda çizilen esaslar çerçevesinde kendi kurumumuzda İngilizce olarak verilen YBS müfredatının bir değerlendirmesini sunuyoruz. Bu değerlendirmede tespit edilen ihtiyaçların uygulaması müfredatta sürekliliğin pratik gerekleri çerçevesinde yapılmaktadır. Ancak burada sadece tespitleri sunmakla yetineceğiz.

Bu değerlendirmenin ilk aşamasında, Tablo 2’de görüldüğü şekilde, varolan müfredattaki derslerin her birini ACM tarafından tavsiye edilen yedi zorunlu ders alanına katkısı açısından değerlendirdik. Bu katkı değerleri Tablo 2’de “ACM zorunlu dersler” sütünü altında işaretlenmiştir. Güncel müfredatta varolan her dersin ACM tarafından tavsiye edilen zorunlu derslere katkısı tam veya kısmı olarak değerlendirilmiştir. Sütun altlarında da her zorunlu derse katkıların toplamı belirtilmiştir.

Değerlendirmenin bir parçası olarak ayrıca her dersin “genel beceriler” ve “işletme temel alanı”na katkısı değerlendirilmiştir. Bu iki alana ek olarak ise yukarıdaki tespitlerde güncel bir beceri olarak ortaya çıkan, ACM tavsiye müfredatından sonraya tarihlenen literatürde de sıkça karşılaştığımız “iş analitiği” alanı da bir sütun olarak değerlendirmeye eklenmiştir.

Bu değerlendirmenin özetin ve buna dayanarak örnek müfredatın güncellenmesine dair öneriler aşağıda sıralanmaktadır. Ancak seçmeli dersler bu tartışmanın dışında bırakılmıştır. ACM tavsiye müfredatının seçmeli dersler konusunda yeterli bir çerçeve çizdiği kanaatindeyiz.

1. İşletme temel alanı derslerinin örnek müfredattaki payı (55.5 puandan 15.5 puan) hem ACM tavsiye edilen müfredatının hem de uygulamada görülen kimi müfredatların üzerindedir. Bu payla ilgili durumun örnek müfredata sahip YBS programının bir “işletme fakültesi”nin altında konumlanmasından kaynaklandığı kanaatindeyiz. Dolayısıyla aynı isimde olsa bile farklı fakültelerdeki programların “kurucu alan”ların müfredattaki payı açısından konumlandıkları fakülteye meyletmeleri incelemeye değer bir durumdur. YBS müfredatlarının değişkenliği de bu duruma davet çıkartmaktadır.

Böyle bir örnek müfredatla ilgili değişiklik tavsiyesi bilgi teknolojileri temel alanı derslerinin arttırılıp işletme alanının daraltılması yönünde olacaktır.

2. “Bilişim altyapısı” alanı örnek müfredatta neredeyse hiç yer almamaktadır (55.5 puandan sadece 1 puan). Oysa önceki bölümde belirttiğimiz gibi günümüzde YBS uzmanları yazılım kadar donanım ve ağ altyapısının tedariğinde de sorumluluk üstlenmektedirler. Bu durumda müfredat değişikliği müfredata donanım, kurulum, ağ düzeni, yedekleme ve izleme konularını ele alan bir dersin eklenmesi yönünde olmalıdır.

3. “Bilgi sistemleri proje yönetimi” konusu müfredatta gereğince yer almamaktadır (55.5 üzerinden 1.5 puan). Bir YBS müfredatında özellikle

bilgi sistemleri alanına özelleşmiş bir proje yönetimi dersinin bulunması oldukça önemlidir. Bu durumda ele alınan örnek müfredat için tavsiye verilen örneklerdenⁱⁱⁱ yola çıkarak yazılım sistemleri ve proje yönetimi konularının kesişiminde tasarlanan bir dersin müfredata eklenmesi olacaktır.

4. Genel istatistik becerilerinin örnek müfredatta yer almasına karşın “iş analitiği” çoğu YBS müfredatında olduğu gibi örneğimizde de eksik bir alandır. Bir YBS pratisyeninden sahadaki beklenti yüksek düzey istatistiksel kavramları kullanması olmamakla beraber, istenilen analizleri kurumun veri ambarına uyarlayabilmesi beklenecektir. Bu yüzden bu konudaki müfredat değişikliği en sağlıklı şekilde ”durum çalışmaları” üzerinden büyük-veri/veri-bilimi konularının kurumsal veritabanlarına uygulanmasının öğretildiği uygulamalı bir ders ile yapılabilir. Böyle bir dersin tipik “iş raporlama” araçlarının öğretildiği derslerden çok öteye geçmesi, modelleme ve gelecek tahminleri yapma yöntemlerini (“predictive statistics”) içermesi sağlanmalıdır^{iv}.

5. İşletme fakülteleri altında yeralan birçok YBS programında olduğu gibi elimizdeki örnek müfredatta da “Bilişim sistemlerinin temelleri” kapsamındaki derslerin sayısı azdır. Örneğimizdeki program bu kapsamdaki dersleri mühendislik fakültesinde bulunan, 3-4 derslik seti kısmen müfredatına koyarak karşılamaktadır. Birçok YBS programında olduğu gibi setin tamamını müfredata sığdırmaya yetecek kredi ayırmak sözkonusu değildir.

Bu durum karşısında sözkonusu alanda “nesne tabanlı tasarım” ve “veri güdümlü uygulama tasarımı” temaları altında iki ders veya birleşik bir ders verilmesi sorunun en iyi çözümü gibi görünmektedir. Böyle tasarım odaklı bir yaklaşım YBS pratiğinin genel karakterine de uygun düşecektir. Özellikle bu alanda YBS programlarının mühendislik derslerindense kendi özgün karakterlerine uygun dersler geliştirmeleri müfredat kalitesi açısından önem arz etmektedir.

4. Sonuç

YBS uzmanlığına giderek artan talebi karşılamak için eğitim mfredatlarımızın sağlam bir konumlanmaya ihtiyaı vardır. Bu konumlanmanın temeli öğrencileri hem bilişim hem de işletme uzmanı olarak yetiştirmek yerine bu iki alan arasında köprü kurma becerisini ve iş organizasyonuna eleştirel ve dönüştürücü bir perspektifi merkeze almaktır. YBS ğrencileri varolan araçları kuruma özgün ihtiyaçlara uyarlama ve tamamlama ile ilgili becerilerin yanısıra bu süreçleri yönetmek içinde donatılmalıdır. Ayrıca giderek büyüyen ve karmaşıklaşan veri ambarlarından katma değer yaratmak için istatistik araçlarını kurumsal veri yapısına uygulayabilecek iş analitiği becerilerini kazandırmak ta YBS programları için bir gerekliliğe dönüşmüş görünmektedir.

				ACM Zorunlu Dersler										
				Bilişim Sistemlerinin	Veri ve Bilgi Yönetimi	Kurumsal Mimari	BT Altyapısı	Bilgi Sistemleri Proje Yönetimi	Sistem Analizi ve Tasarımı	BT risklerinin anlaşılması, Yönetimi, ve kontrolü	GENEL EĞİTİM	İŞLETME TEMEL ALANI	İŞ ANALİTİĞİ	
BUS 179	Experiencing Business in	171	6											
EC 101	Introduction to Economics I	168	6									*		
BUS/E 179	English for Academic Purposes I	90	3								*			
CMPE 100	Introduction to Computing	175	6	*										
MATH 175	Calculus I	186	7								*			
TK 103	Turkish Language I	58	2								*			
BUS 180	Experiencing Business in	174	6									*		
EC 102	Introduction to Economics II	164	6									*		
BUS/E 180	English for Academic Purposes II	90	3								*			
CMPE 130	Algorithms and Programming	169	6	*										
MATH 176	Calculus II	186	7								*			
TK 104	Turkish Language II	50	2								*			
BUS 211	Introduction to Accounting	151	6									*		
BUS 273	Statistical Analysis for Business	150	6		*						*	*	o	
CMPE 283	Web Services Design	150	5	*				*						
MATH 235	Administrative Sciences	178	7								*	*		
HTR 111	History of Turkish Revolution I	52	2								*			
	GE-Arts And Humanities List	100	4								*			
BUS 202	Business Information Systems	157	6			*		*	*					
BUS 212	Analysis	164	6			o					*	*	o	
BUS 274	Further Statistics for Business	150	6								*	*	o	
CMPE 272	User Interface Design	156	6	*				*						
HTR 112	History of Turkish Revolution II	52	2								*			
	Full List	100	4								*			
MIS 300	Year II Summer Practicum	26	1						*					
MIS 311	System Analysis and Design I	177	6						*					
BUS 311	Principles of Marketing	173	6								*			
BUS 321	Management	174	6			o					*			
BUS 331	Business Finance	137	5			o					*			
BUS 361	Communication and Information	158	6								*			
MIS 302	Database Management	179	6	*				*						
MIS 306	Business Data Communications	167	6	o	o	*								
MIS 312	System Analysis and Design II	177	6					*						
BUS 314	Management Science	153	6								*			
BUS 336	Organization Design	155	6			o		o						
MIS 400	Year III Summer Practicum	26	1											
MIS 401	Enterprise Systems	174	6	*			o	*						
MIS 497	Information Systems Project I	136	5				o	*						
BUS 401	Strategic Management	170	6								*			
BUS 461	Technology	158	6			o		o						
	Business Informatics Year IV List	150	6											
MIS 402	Business Intelligence	172	6			o		o	*				o	
MIS 498	Information Systems Project II	155	6				o							
BUS 462	e-Commerce	150	6					o			o			
	Business Informatics Year IV List	150	6											
	Business Informatics Year IV List	150	6											
Değerlendirme:														
*: tam katkı, 1/2 puan	TOPLAM KATKI:			55	54	2	5	1	1,5	8,5	3,5	12	15	2

Tablo 2: Örnek müfredat değerlendirilmesi

Kaynakça

- Badua, F. A., Mendez Mediavilla, F.A., & Kim, S. H. (2010). Topics of Business Technology. *Journal of the Academy of Business Education*, 11.
- Ehie, I. C. (2002). Developing a management information systems (MIS) curriculum: Perspectives from MIS practitioners. *Journal of Education for Business*, 77(3), 151-158.
- Dhillon, G., & Backhouse, J. (2001). Current directions in IS security research: towards socio-organizational perspectives. *Information Systems Journal*, 11(2), 127-153.
- Downey, J. P., McMurtrey, M. E., & Zeltmann, S. M. (2008). Mapping the MIS Curriculum Based on Critical Skills of New Graduates: An Empirical Examination of IT Professionals. *Journal of Information Systems Education*, 19(3), 351-364.
- Holmqvist, B. (Ed.). (1996). *Signs of work: semiosis and information processing in organisations*. Walter de Gruyter.
- Gallagher, V. C., Gallagher, K. P., & Kaiser, K. M. (2013). Mid-Level Information Technology Professionals: Skills and Traits Relevant to Fit, Individual and Organizational Success Factors. *International Journal of Social and Organizational Dynamics in IT (IJSODIT)*, 3(2), 22-40.
- Myers, M. D., & Klein, H. K. (2011). A Set of Principles for Conducting Critical Research in Information Systems. *Mis Quarterly*, 35(1), 17-36.
- Gefen, D., Ragowsky, A., McLean, E. R., Markus, M. L., Rivard, S., & Rossi, M. (2012). ICIS 2011 Panel Report: Are We on the Wrong Track and Do MIS Curricula Need to Be Reengineered?.

Communications of the Association for Information Systems, 30(1), 11.

Gençer, M., Oba, B., Ghost in the System: Critical Management Studies in Turkey, 2015 basım aşamasında.

Sargut, A. S. (2009). Türkiye’de işletme yönetimi eğitiminin kurumsal çerçevesi: Çeşitlilikten eşbiçimliliğe. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, 4(1), 51-63.

Stevens, D., Totaro, M., & Zhu, Z. (2011). Assessing IT critical skills and revising the MIS curriculum. Journal of Computer Information Systems, 51(3), 85-95.

Straub, D. (2012). Editor’s comments: does MIS have native theories?. MIS Quarterly, 36(2), III-XII.

Topi, H., Valacich, J. S., Wright, R. T., Kaiser, K., Nunamaker Jr, J. F., Sipior, J. C., & de Vreede, G. J. (2010). IS 2010: Curriculum guidelines for undergraduate degree programs in information systems. Communications of the Association for Information Systems, 26(1), 18.

Wade, M., & Hulland, J. (2004). Review: the resource-based view and information systems research: review, extension, and suggestions for future research. MIS quarterly, 28(1), 107-142.

Whittington, R.; Caillaet, L. & Yakis-Douglas, B. Opening Strategy: Evolution of a Precarious

Profession *British Journal of Management, Blackwell Publishing Ltd*, 2011, 22, 531-54

YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ MÜFREDATININ KİARAKTERİ VE GELECEĞİ • 23

- i <http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2014/OSYS/Tercih/2014-OSYSKONTKILAVUZU14072014.pdf> 19 Ocak 2014 tarihinde erişildi.
- ii <http://www.acm.org/education/curricula-recommendations> 19 Ocak 2014 tarihinde erişildi.
- iii Örnekler (1) <http://gunston.gmu.edu/healthscience/ProjectManagementInIT/about.asp?E=0>
(2) <http://my.ischool.syr.edu/Uploads/CourseSyllabus/IST400-700%20SP2012%20SYLLABUS-112.2.61146-97631d4d-01be-40df-a5e8-ccf82fc4c5dd.pdf>
- iv Örnekler
(1) http://www.imm.bwl.uni-muenchen.de/dateien/3_lehre/intro_bus_ana/bus_ana_syllabus.pdf
(2) <http://fisher.osu.edu/supplements/10/14089/Business%20Analytics%20Syllabus%20%28Fall%202013%29.pdf>